Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Katharina; af Hendes Majestæt Keiserinden af Rusland ; oversat.
Titel | Title:	Zarsønnen Fevei, en Tildragelse i en Residensstad
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Sebastian Popp, 1792
Fysiske størrelse | Physical extent:	24 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Zarsønnen Fevei,

en

Tildragelse

i

en Residensstad

Af

Hendes Majestæt

Keiserinden af Rusland.

Oversat.

Kiøbenhavn, 1792.
Trykt hos Sebastian Popp.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Zarsønnen Fevei.

Man siger, at der i Siberien har boet et talrigt, virksomt og rigt Folk. Hos dette Folk var engang en Zar af de sinesiske Uaners Slegt, ved Navn Tao-a-u; en klog og dydig Mand, som elskede sine Undersaatter, ligesom en Fader sine Børn. Han trykkede Ingen med overflødige Paalæg, og skaanede ved enhver Leilighed Folket, saa meget han kunde. Han foragtede i høieste Grad Pragt og Stads og Udsvævelser, men desuden var dog ved hans

Hof alting meget artigt og overeensstemmende med hans Værdighed. Denne Zar havde en Zarinde, der var ligesaa smuk af Ansigt, som fortrinlig af Hiertets og Forstandens Egenskaber; hun stræbte at behage sin Gemahl, og i alle Tilfælde at ligne ham. De levede i mange Aar fornøiede med hinanden, i Kierlighed og Eenighed, men havde ingen Børn, hvorved man beraabte sig paa den Erfaring, at ingen Lykke i Verden er fuldkommen. Zarinden var ofte sygelig, og havde alle Slags Tilfælde, som bekymrede Zaren meget. Han lod fra Fiern og Nær, fra sine og fremmede Lande, komme Læger, som raadsloge meget længe om Sygdommen, og omendskiønt de ofte vare ueens med hinanden, foreskreve de dog Lægemidler, som bestode af en saadan Mængde af Urter og andre Vexter og Sammensætninger, at de blotte Benævnelser og foreskrevne Indgifter af samme opfyldte hele Ruller af det den Gang brugelige Papiir. Zarinden og hendes Hoffruer og Frøkener saae med Væmmelse og Afskye de store Krukker fulde af Lægemidler, som bleve bragte hende til at tage ind. Zarinden sagde, at Lægemidlerne smagte modbydelige, Hoffruerne og Frøknerne, at de saae hæslige ud, men Zaren

tvivs-

tvivlede paa den gode Virkning af en Blanding af saa mange og forskiellige Sorter af Urter og Sammensætninger, og aabenbarede denne sin Kummer for sin Fortroelige. Man siger, at kloge Førster ikke ere uden forstandige Raadgivere, og dette indtraf just her. Een af Hoffets Store, ved Navn Viismand, sagde til Zaren: "Kiere Herr Zar, hvorfor er Du saa bekymret? "synes Dig, at Lægemidlerne mere skulle skade "end gavne Zarinden, saa koster det Dig jo kun "et Ord: lad dem kaste bort, og jeg vil opsøge "Dig en Mand, som forstaaer at helbrede Syg"domme, og kan skaffe Zarinden sin Sundhed igien, "han er ikke her, men boer ikke meget langt her "fra i Ørkenen." Denne Tale glædede Zarens Hierte, og opfyldte det med Haab om hans Gemahlindes Helbredelse. Man skikkede strax Bud efter den duelige Mand. Budet fandt hans Boelig i Skoven, i et lille Huus, som var tækket med Straae. Han bankede paa Porten, Gaardhunden begynte at gise; der kigede Een ud af den lille Sideport, og spurgte: hvem banker? Budet svarede: "Jeg er et Bud fra "Zaren, er Herren hiemme?" Han er hiemme, svarede Manden, og aabnede Døren. Da Budet traadde ind, sad Herren af Huset ved Ild-

den og læste i en Bog. Han stod strax op, og da han hørte af Budet, at Zaren vilde tale med ham, klædde han sig paa, satte sig til Hest, og red med Budet til Zarens Hof. Da Zaren saae ham, spurgte han, hvad han hedde? Og hvor han var fra? Paa det første Spørsmaal gav han til Svar: han hed Katun; paa det andet begyndte han at fortælle: at han havde været Een af den Sengoriske Fyrstes Hoffolk, at han ved denne Fyrstes Hof havde taalt mange uforskyldte Forfølgelser af ondskabsfulde Folk, som af Misundelse havde sværtet ham; han beklagede sig, at han havde mistet sin Formue og sine Venner, og havde liidt mange uretfærdige Trængsler, og lagde til, da han ikke gad forstille sig, eller tale anderledes end han tænkte, hvilket var meget almindeligt ved den Sengoriske Fyrstes Hof, havde han valgt sig en eensom Boelig i Skoven, hvor han sysselsatte sig med Kundskaber om Urternes Egenskaber, for ved Leilighed at bruge samme til sin Næstes Bedste. Da Katun havde endt sin Tale, bragte Zaren ham til Zarinden. De fandt hende liggende, med Fødderne udstrakte paa en blød Pude, og tildækket med et Teppe af rødt Fløiel, foeret med sorte Ræveskind. Hun saae meget bleg ud, hen-

des

des Øine vare overordentlig matte, hun klagede over Riven og Sliden i Fødderne, Søvnløshed, og Væmmelse for alle Spiser. Katun erkyndigede sig om hendes Levemaade, og erfarede, at Zarinden laae Dag og Nat i et varmt Værelse, gjorde sig ikke den ringeste Bevægelse, nød aldrig den friske Luft, og ved ethvert Klokkeslet spiste snart eet og snart et andet, sov om Dagen, og om Natten sladdrede med Hoffruerne og Frøknerne, som stundom kløede hendes Fødder, og stundom fortalte hende Eventyr eller Nyheder, hvad denne eller hiin gjorde, eller ikke gjorde, hvad denne eller hiin talte og ikke talte. Vor Skovlæge sagde til Zaren: "Kiere Herr Zar, "forbyd Din Zarinde at sove om Dagen, og at "tale om Natten, at æde og drikke, undtagen "ved Middags- og Aftensmaaltidet; befal hende "at staae op, og kun om Natten at ligge i Sen- "gen; at betiene sig af et Fodbækken i et varmt "Værelse duer ganske og aldeles ikke; lad Zar- "inden spadsere, kiøre omkring, og nyde den "frie Luft." Zaren søgte at overtale Zarinden, at hun skulle følge Skovlægens Forskrift, men hun gjorde alle Slags Indvendinger, og sagde: "Jeg er vant til at leve saaledes, hvorfor skal jeg "forandre min Vane, og min Levemaade?"

Endelig erholdte Zarens Bønner Overvægt over Vanen. Man løftede Zarinden ud af Sengen, og af det varme Fløiels med sorte Rævefkind foerede Teppe; i Begyndelfen ledede man hende under Armene, faa begyndte hun at gaae allene. Snart derpaa fatte man hende i en Kane, forfpendt med fex Rendsdyr; fom havde forgyldte Horn og Krumtræer overtrukne med Hermelinsfkind og Buglene befatte med Rubiner. Zarinden kiørte omkring i hele to Timer, og da hun kom hiem, fpifte og fov hun ordentlig; hendes Anfigtsfarve forbedrede fig, hun blev igien fmuk, fom tilforn; hendes Øine funklede fom Ild; Hoffruerne og Frøknerne iftemmede af Glæde en Sang, fom begyndte med diffe Ord: "Naturen, vor Læge, har os for-"undt, at vores Zarinde igien er fund!„ Og i fig felv blev Zarinden af den ordentlige Levemaade ikke allene friff, men Gud fkienkede efter et Aars Forløb Zaren og Zarinden ogfaa en Søn, en fmuk Zarføn, fom man gav det Navn Fevei, det er: gyldene Soel. Zaren belønnede den duelige Mand, fom uden Lægedom havde helbredet Zarinden, meget rundelig, og lod ham reife til den Boepæl, fom han felv havde valgt fig. Herpaa fyffelfatte Zaren fig flittig med fin Søns

Op-

Opdragelse. Man gav ham en Opvarterſke, en forſtandig Enke, ſom vidſte at ſkielne, om Barnet ſkreg, fordi det manglede noget, eller fordi det var ſygt, eller fordi det var egenſindigt; man ſvøbte det ikke, man ſang det ikke i Søvn, man vuggede det aldrig og paa ingen Slags Maade, og gav det ordentlig og i rette Tid at ſpiſe. Barnet voxte til, ſaa det var en Glæde at ſee. Efter ſex Ugers Forløb frembragte man et ſtort broget Teppe med Blomſterranker, ſom var omtrent to Favne langt og ligeſaa bredt, og bredde det ud paa Gulvet i Sovekammeret. Naar Jarſønnen vaagnede, lagde man ham med den høire Side paa Teppet, da han ſtrax vendte ſig om paa Maven. Dette igientog man daglig nogle Gange. Lidt efter lidt vænte Barnet ſig til, at ſtøtte ſig paa ſine ſmaae Hænder og Fødder; ſnart derpaa reiſte det ſig af ſig ſelv, og gik, førend det endnu var et Aar gammelt, først ved Væggen, og derpaa omkring i Værelſet. Man begyndte, at fornøie Barnet med udvalgt Legetøi, hvorved det lærte at kiende alle de Ting, med hvilke det i Verden var omgivet, og ſom var paſſende med dets barnlige Begreber. Endnu førend Barnet kunde tale, giorde det ſig ſelv Tegn for alt,

hvad det ville udtrykke, og kiendte endog allerede Bogstavernes Navne; naar man spurgte det, hvor en eller anden Bogstav laae, pegede det paa den med Fingrene. Naar det var sygt, vante det sig til at være taalmodigt, og holdt sig saa roligt som mueligt, hvorved Sygdommens Tilfælde bleve lemfældigere og tillige formindskede ved Søvnen. Da det var tre Aar gammelt, indpodede man det Børnekopperne, efter hvilken Tid det viiste desto større Begierlighed til at vide og lære alt. Det lærte af sig selv og uden Tvang at læse, skrive og regne; og dets kiereste Lege vare de, hvorved det forøgede sine Kundskaber. Zarsønnen havde et godt Hierte, var medlidende, gavmild, lydig, taknemmelig, ærbødig imod sine Forældre og Foresatte, høflig, venlig og velvillig imod alle Mennesker, ikke trettekier, ikke egensindig, ikke frygtsom; han adlydede stedse og overalt Sandheden og den sunde Fornuft; han talte og hørte gierne Sandhed, afskyede al Løgn, og løy ikke engang for Spøg. Man bragte ham Vinter og Sommer, og altid, naar det ikke skadede hans Sundhed, i den frie Luft. Da han var syv Aar gammel, gav man ham en Hofmester, en bedaget Herre og retskaffen Mand. Hofmesteren lod den unge Zarsøn af og til sidde

lidt

lidt til Hest, han lærte at skyde med Bue og Flindt, og at treffe Maalet med Kastespyd. Om Sommeren svømmede og badede Zarsønnen sig i Floden Irtisch. Man valgte for Zarsønnen idel saadanne Lege, som gave Legemet Kræfter og Behændighed, og Sielen Mod og Snarraadighed, og styrkede hans medfødde Sielegaver ved Bøger og Underretning. Zarsønnen voxte til og blev stærk af Legem, Sundhed og Sieleevner. Da han var femten Aar gammel, blev han kied af det stille, rolige og eensformige Liv i sin Faders Huus, og ønskede, han vidste selv ikke hvad. Han ville see den vide Verden, hvorledes der staaer til i andre Lande, og alt det han havde hørt fortælle, om dette eller hiint Land eller hiin Provinds, hvorledes man bar sig ad ved dette eller hiint Hof, hvad der var i Brug ved denne eller hiin Armee, hvilke Fornøielser og Sæder, som herskede hist eller her, hvor der var noget sieldent, hvor der var noget bedre, og hvor der var noget slettere at see: og alt hvad der henhørte til en god Orden. Da Zaren og Zarinden erfarede Zarsønnens Forehavende, kunde de ikke let bestemme sig, at samtykke denne Reise; Zaren overveiede denne Sag, men Zarinden gik ind i sit Værelse, begyndte at

græde

græde og sagde til sine Hoffruer, at hun ikke ville lade Zarsønnen reise, og at Livet uden ham ville være hende en Byrde. Hoffruerne sagde derpaa: Græd ikke Zarinde, vi vil nok overtale Zarsønnen, at han ikke skal reise til fremmede Lande. Zarinden sendte Hoffruerne hen, for at overtale Zarsønnen. Fruerne kom til Zarsønnen, og man meldte ham, at Zarinden havde sendt nogle af sine fortroelige Hofdamer til ham, hvorpaa han strax befalede, at lade dem komme for sig. Hoffruerne traadde ind i Zarsønnens Værelse og tiltalte ham paa følgende Maade: "Elskværdige Zarson, Din Frue Moder, Zar-"inden har sendt os for at overtale Dig; bliv "hos os! Din Fader og Moder vil udsøge Dig "en smuk Kone, og lade Dig giøre en kostelig "Pels, en Guldstoffes Pels foeret med Zobel; "hos os have vi om Vinteren varme Værelser, "om Sommeren skiønne Æbler, og grønne En-"ge, hvad vil Du giøre i fremmede Lande? "Naar Du har Børn, og vort Hof ikke er uden "Arvinger, da vil man lade Dig reise omkring "i den vide Verden, men nu er Du Din Mo-"ders eeneste Haab og Glæde." Zarsønnen svarede herpaa: "Mine kiere Fruer, jeg bekla-"ger meget, at min Moder græmmer sig, jeg

"kan

"kan dog ikke altid blive hiemme, for at lade "Drager flyve i Luften; jeg vil med egne Øine "see, hvad erfarne Folk fortælle; jeg vil være "Øienvidne om det, som er trykt i Bøger; jeg "vil ikke blot kiende Tingene efter Andres Si- "gende; jeg vil lære at kiende Naboelandenes og "andre Landes Magt og Svaghed; jeg vil see "Bierge, Skove og Fæstninger, Havbugter, "Havne og Handelsstæder, og tillige bringe Eder "smukke Foræringer med.„ Fruerne bukkede sig dybt for Zarsønnen, gik ud af hans Værelse, og begave sig til Zarinden, og overbragte hende Zarsønnens Tale. Imedens traadde Zaren, ledsaget af Viismand, ind i Værelset, og fandt Zarinden i stor Bedrøvelse og Kummer; men Hoffruerne stode med sammenlagde Hænder ved Væggen og raadsloge, hvad der var at giøre. Viismand stod i Tanker, og Zaren spurgte: hvad tænker Herren? Viismand sagde: "Min "Herr Zar, lad Zarsønnen kalde, og sig ham, "at Du af Kierlighed for hans Ungdom, ikke "kan lade ham reise udenlands, førend han ved "Prøver har beviist, hvor lydig han er Dig, at "han har en standhaftig Siæl, at han besidder "Taalmodighed i Ulykke, og Maadelighed i Lykke, "at han er bestandig, behiertet, gavmild, ædel-

"modig

"modig og goddædig, paa det han iblandt frem-
"mede Folk kan forskaffe sig Ære, og Dig Be-
"rømmelse." Denne Tale behagede Zaren, han klappede Viismand med Haanden paa den ven-stre Skulder, og sagde til ham: "O min brave "Raadgiver, Du er en retskaffen Mand, jeg "forærer Dig en høi Hue med en Guldqvast, "saaledes som jeg selv bær den paa de mellemste "Høitidsdage." Viismand bukkede sig med Haanden til Jorden for Zaren, og sagde: "Jeg "takker underdanigst, og er stedse Din underda-"nigste Tiener." Man sendte derpaa til Zar-sønnen, og bekiendtgiorde ham Zarens Beslut-ning. Zarsønnen hørte sin Faders Befal-ning med Underdanighed, og sagde: "Zarens, "min Herr Faders Villie skee, jeg skal ikke hand-"le derimod, og er villig, i ethvert Tilfælde at "giøre, hvad han befaler mig." Dagen der-paa gik Zaren med Zarsønnen og spadserede i Haven. Zaren saae, at der paa et Træe hang en fortørret Green, han brød den af, stak den i en haard Jordmon, og befalede sin Søn, at tage Vandkanden frem, og vande den tørre Green et heelt Aar igiennem, to Gange om Dagen, Morgen og Aften. Zarsønnen gik to Gange om Dagen Morgen og Aften der-

hen

hen, og vandede den tørre Green med Vandkanden. Hans unge Selskabs-Brødre fandt dette urimeligt, og sagde med Fortrædelighed til ham: "Vand den tørre Green saa "meget Du vil, der vil dog aldrig voxe "et Træe deraf; Din Fader har udtænkt en "Uting, og befalet Dig det for Leier." Zarsønnen taug længe, men endelig sagde han til dem: "Hør Venner og gode Junkere, hvem der "befaler noget, den tilkommer det ogsaa at overlægge det, det er vores Sag at adlyde i Underdanighed uden Modvillighed, og uden megen "Overveielse at fuldbyrde det Befalede." Nogen Tid derefter kom Zaren i Haven, ligesom for at see, om den tørre Green havde fæstet Rødder, han rokkede den, rev den op af Jorden, kastede den bort, og befalede Zarsønnen, for Eftertiden ikke at bestenke denne tørre Green med Vandkanden. Om Høsten reed Zarsønnen paa en hvid Hingst, med Falke og Høge paa Jagt, for at fornøie sig nogle Dage paa aaben Mark. Men neppe havde han redet nogle Mile, saa blev han allerede indhentet af et Bud fra Zaren, som sagde ham: "Zaren, vores Herre byder Dig at vende "tilbage, og sender Dig en kostbar Klædning; der "ere komne kalmukkiske Gesandtere til ham, og "man

"man ønsker at see Dig i høitidelig Prydelse.„ Zarsønnen vendte strax sin hvide Hingst om, og reed i fuld Gallop tilbage til sin Fader. Den hvide Hingst var ganske stakaandet og svedede; Zarsønnen steg af, og tørrede sit Ansigt, med et hollandsk Lærreds Tørklæde. Da Zaren saae ham i en gemeen Jagtklædning, spurgte han: "Hvorfor har Du ikke taget Din Stadsklædning "paa?„ Zarsønnen svarede: "Mit Ansigts "Sved, ved den hurtigste Opfyldelse af Eders "Villie, er mere æresuld for mig, end en koste- "lig Klædning; dersom jeg havde klædet mig om, "skulle jeg maaskee være kommet for silde, jeg "ønskede at de Kalmukkiske Gesandtere maatte "med egne Øine see, med hvilken Iver Eders "Søn fuldbyrder Eders Befalninger.„ De Kalmukkiske Gesandtere overleverede Zarsønnen et Brev fra een af Zarindens Beslægtede, den Mongoliske Første Agrei. Han indbød Zarsønnen til et Besøg. Zarsønnen skrev efter de Tiders Brug et Brev af følgende Indhold: "Zarsønnen Fevei, til den Mongoliske Første "Agrei. Det er Dem bekiendt, at jeg lever "hos Zaren, min Herr Fader, uden hvis Sam- "tykke jeg ikke kan komme til Dem. I det jeg "adlyder ham, lærer jeg, hvorledes man i sin

"Tid

"Tid skal befale, om det Øvrige, som ellers er fo-
"refaldet, maae Gesandterne selv give dem Efter-
"retning.„ Men dette øvrige Forefaldne bestod i følgende: De kalmukkiske Gesandtere vare paansdende Folk. Da de saae, at de ikke fik det forønskte Svar af Zaren, søgte de at forskaffe sig Zarsønnen Feveis Fortroelighed. Kalmukkerne ville tilegne sig et Stykke Land af det Zariske Enemærke, tilligemed de dertil hørende Folk og Fæe, og troede at kunde bedrage Zarsønnen formedelst hans Ungdom, da de saae, at han var imod dem, ligesom imod alle Folk, venlig og aabenhiertet. De søgte i Begyndelsen, at bevæge ham med listige Taler, og siden med Bønner, og alle deres Bestræbelser bestode egentlig deri: at Fevei skulde give dem et egenhændig underskrevet Brev med, at man skulde indlade de kalmukkiske Tropper i Grændsefæstningen. De søgte at bevæge ham til Medlidenhed, og sagde: "Vi ere fattige Folk, men "I ere rige, hvad kan slige Smaating hin-"dre Eder?„ Zarsønnen agtede det ikke, og sagde til dem med Snarraadighed: at han ikke giorde det, at Stæderne ikke tilhørte ham, men Zaren, og at han raadede dem, for Eftertiden ikke at falde ham besværlig med deslige Begieringer. Herpaa lovede de ham, og de hos ham værende Personer alle Slags Fordele og store Gaver, dersom han ville giøre sig Umage for, at overtale Za-

ren, at han tillod dem, at græsse deres Faar paa Fæstningens Græsgange. Men Feveis Svar var stedse uforanderligt, han sagde til dem med en temmelig spodsk Smiil, uden at forhøie sin Røst: "Fattige have i Almindelighed Intet at forære de "Rige, jeg imodtager selv ingen Gaver, og alle "de som tiene mig troe, ere forbudne at giøre det.„ Da Kalmukkerne hverken ved Overtalelser eller belovede Foræringer kunde opnaae deres Hiemed, tiltraadde de deres Hiemreise. De mødte underveis nogle Tatarer af den store Mængde, som reiser omkring i Handelsanliggender, og sagde til dem: "Vores Gesandts yngste Søn er løbet fra "os, det er et ungt Menneske, dersom I finde "ham, saa bring ham igien til Faderen.„ Tatarerne sagde: "Godt, dersom vi finde ham, saa "skal vi nok bringe ham.„ Tatarerne vare dengang usædelige, grove Folk, de bleve, efter nogle Dages Reise i Marken, vaer et ungt Menneske, som gik til Fods uden Følge, og troede, at det var Gesandtens Søn. De omringede ham i Hobetal, vilde bortføre ham med Magt og sagde: "Du er "vist den Flygtning, som vi søge.„ Det unge Menneske sagde derpaa: "I giøre mig megen Uret, "jeg er ingen Flygtning, men en ærlig Mands "Søn.„ Da de ikke troede dette, men ville bortføre ham med Vold, stillede det unge Menneske sig med Ryggen imod et Træe, trak sin Sabel ud af

Ske-

Skeden og sagde: "Den første som angriber mig, "skal aldrig komme til sit Hiem igien." Tatarerne studsede og vidste ikke, hvorledes de skulle gribe ham, men han saae standhaftig paa dem og sagde: "Mig synes, I have giort mig ligesaa frygt- "som, som jeg gior Eder modige." I samme Øieblik kom en Vagt fra Zaren ridende forbi, som adspredede Tatarerne, og bemægtigede sig de af dem, som ikke vare hurtige nok til at flygte. Anføreren for Vagten saae med Forbauselse, at Zarsønnen Fevei var det unge Menneske, som Tatarerne havde holdt for Gesandtens Søn, omendskiønt han ikke i mindste Maade lignede en Kalmuk. Da Zarsønnen saae disse Folkes Dumhed, Uvidenhed og Uforstand, bad han selv, at de maatte løslades, hvorpaa man lod Tatarerne reise hiem. Da Zaren Ta-o-a-u hørte dette, blev han meget vred, da han holdt det for stridende imod sin Magt, at man uden hans Vidende havde løsladt saa store Forbrydere, som havde villet bortføre Zarsønnen Fevei Toa-a-u Søn. Han sagde derfor i Vrede til Zarsønnen: „Hvad kom det Dig ved at bede „for dem? Du blander Dig i Ting, min Søn, „som ikke angaae Dig, jeg allene har Magt at „tilgive og at straffe; Du er min kiere Søn, men „jeg er Besidder og en ivrig Forsvarer af min „Magt." Da Zarsønnen saae, at Zaren var vred paa ham, sagde han: Jeg har giort Uret,

„min Herr Fader, men deri er allene min Medli-
„denhed Skyld.“ Herpaa stod han for Zaren med en ærbødig Taushed, men Zaren var i sin Uvillighed ikke tilfreds dermed, og spurgte ham: „Hvorfor staaer Du der saa stum, som om Du i „Dit Hierte bedømte min Tale, har Din Herr „Hofmester lært Dig det?“ „Nei,“ svarede Fevei med en sagte Stemme, han lærte mig uden Af-„ladelse, at bære Eders Vrede med Taalmodig-„hed, og ikke være gienstridig. Min Forseelse „staaer for mig, det giør mig hiertelig ondt, at „jeg har opbragt Dem til Vrede.“ Disse Ord formildede lidt Zarens faderlige Hierte, han sagde: „gaae du kun hiem.“ Zarsønnen kyssede sin Faders Haand og gik i sit Kammer. Imod Aften følede han Kulde, Sidesting og Tunghed i Hovedet, og kunde den hele Nat ikke sove, imod Morgenen fornam han stærk Hede, og man lod Zaren og Zarinden sige, at Zarsønnen var syg. Forældrene kom til ham, Sygdommen tog hver Time til, men Fevei bar den modig, og var saa taalmodig og roelig, at han næsten aldrig klagede: uden naar Lægen spurgte: Hvorledes og paa hvad Sted det smertede ham. Endelig vandt Zarsønnens Ungdom, og den troefaste Omsorg af alle dem, som vare omkring ham, Overhaand over Sygdommen. Fevei blev igien fuldkommen frisk, og havde under Sygdommen voret

me-

meget. Den almindelige Mand sagde, at det havde være en Sygdom til Vext, eller, som andre kaldte det, til Skiæggets Udbrud, og i sig selv begyndte Zarsønnen snart derefter lidt efter lidt, at klippe sin Knebelsbart med en i Guld indfattet Sax. Glæden over hans Helbredelse var oprigtig og hiertelig, og Digterne forfattede derover nye Sange fulde af overordentlige Berømmelser. Fevei elskede ingen Smigrerier, han overveiede dette, og sagde til sine Hofbetientere: „Lad ingen „Stolthed indsnige sig i mit Hierte, og igientag „derfor hver Dag, naar jeg vaagner af min nat„te Søvn, disse Ord: Fevei, staae op af dit „Leie, og tænk hele Dagen paa, at Du er et „Menneske, ligesom vi.“ Følgende Foraar reed Zarsønnen engang paa Landet og holdt i Forbiridende uformodentlig hos Herr Viismand. Han steg af Hesten, gik ind i Forgemakket, og tøvede der saa længe, som man løb at melde Herren af Huset, at Fevei var kommet for at besøge ham. Imedens forløb nogen Tid, og Feveis unge Ledsagere begyndte at blive kiedsommelige, og sagde, at Herren af Huset var meget uhøflig, at han lod Prindsen vente saa længe. Fevei svarede herpaa: „Herr Viismand har mange Forretninger for Za„ren, maaskee jeg har ikke valgt en beleilig Tid „for ham, det maae ikke falde os unge Folk tungt, „at vente lidt; Herr Viismand har jo selv tilforn

uden

„uden at blive fortrydelig, ventet i mit Forgemak. Strax derpaa kom den gamle Herre meget hurtig, og undskyldte sin Forhalning. Zarsønnen omfavnede ham, og sagde: „Det er let at und„skylde den, paa hvis troe Tieneste, hvorom mine „Forældre har fortalt mig saa meget, jeg stedse „maae tænke.“ Viismand bukkede sig dybt, og svarede med Glædestaarer: „Eders Ord ere mig „ønskelige at høre, og vil forlænge mit Liv.“ Zarsønnen spiste Froekost hos ham i et Lysthuus paa en stor Søe. Han saae fra den Bænk, hvorpaa han sad, igiennem Vinduet, og blev vaer en liden Baad, og i Baaden en Fisker, som foer omkring paa Vandet. Zarsønnen fik Lyst til at reise i denne Baad, han stod op af Bænken, gik ud af Døren, raabte paa Fiskeren, og gik hen for at sætte sig i Baaden. Da kom Folket løbende til; nogle sagde: det var farligt at reise i en saa lille Baad; andre, at Baaden var for gammel, andre, at den kantrede; andre, at den var raaden, og andre, at der ville reise sig en Storm, kort, man beskrev Prindsen tusende Forskrækkelser, imedens Fevei selv tog en Aare af Fiskerens Haand, og sagde: „Fiskeren er jo et Menneske, og reiste i „Baaden og druknede ikke, Fevei er ogsaa et Men„neske, og kan reise deri, uden at drukne. Jeg „er opdraget i Gudsfrygt, og anden Frygt kiender „jeg ikke.“ Med disse Ord satte Fevei sig i Baaden,

den, roede og seilede paa Søen, og reiste omendskiønt i et ublidt Veir, længe omkring. Han kom lykkelig tilbage til Landet, tog Afskeed fra Herren i Huset, satte den venstre Fod i Stigbøiglen, kastede sig paa Hesten, og galoperte hiem. Viismand, som var meget glad over dette Besøg, sagde om Aftenen til sine Venner: „Fevei „har iblant andre den roesværdige Gave, at han forstaaer „at tale med enhver, som om han søgte hans Velvillig„hed, og at der intet Spor kan merkes, at han af blot „Naade taler med nogen. Jarlsønnen er ikke stolt, han „elsker sin Næste, som sig selv, og da han veed, at han „er et Menneske, saa tænker han, naar han taler med „nogen, ogsaa stedse derpaa, at han er et Menneske; „men enhver af os føler, omendskiønt han første Gang „taler med ham, en vis Opmuntring, og en Fortroelig„hed, som Fevei, ved en hans Hierte medfød Nedladelse „og Høflighed, veed at opvække." Disse tænkeværdige Ord, som Viismand i sine Venners Nærværelse havde fortalt til Feveis Berømmelse, ville disse den næste Dag igien fortælle paa det nøieste, men kunde ikke erindre sig det sande Foredrag. Nysgierrige Folk optage undertiden den blotte Udside, undertiden Midten, og undertiden Slutningen af en Tale, uden at vide Sagens Sammenhæng. Viismand havde Misundere, som erholdte denne Samtale ganske lemlæstet, bragte den forqvaklet for Jarlsønnens Øren, og fortalte: Viismand havde sagt: at Fevei var stolt, foruden andre Talemaader, som ikke vare til Prindsens Berømmelse. Fevei hørte dette meget koldsindig, og sagde: „Jeg lader mig det stedse være „magtpaaliggende at forbedre mine Feil, og er Viismand forbunden, at han ved sin Tale har givet mig en nye „Leilighed dertil" Imidlertid forandrede han slet ikke sin Omgang imod Viismand, og erfarede snart derefter, hvad der virkelig var skeet.

Om

Om Sommeren kom Fevei engang uformodentlig til en riig Kiøbmand, for at erkyndige sig om, hvormed han handlede. Kiøbmanden, som var meget glad over Zarsonnens Besøg, vilde efter den Tids Brug frembringe mange Foræringer, hvortil man bragte Sølvkrukker paa forgyldte Fade, Guldstoffes Sække fulde af Guld, tilligemed kostbart Pelsverk og virkede persiske Silketæpper i Værelset. Paa samme Tid traadde ogsaa Vertens Datter, en ung smuk Enke, i sorte Klæder, med en bedrøvet Mine ind i Værelset, og lagde Foræringerne for Zarsonnens Fødder. Faderen bad at imodtage Foræringerne, men om sin Datter sagde han: „Hun blev trykket af sin Mands Beslægtede og Betroere.“ Fevei svarede herpaa: „Jeg imodtager gierne Eders Forære„ringer, og giver Eders Datter dem allesammen til Med„gift, tilliige ønsker jeg, at hun snart maae finde en Brudgom, „som mere elsker hendes Dyd, end hendes Skiønhed og Rig„dom.“ Da Fevei kom hiem igien, hørte han, at hans Ridekneegt var styrtet med Hesten, og havde farlig beskadiget Foden. Han gik hen for at see ham, sendte Bud til Lægen, og lod, medens man forbandt Foden, fylde Støvlen med Penge, og sagde: „Nu, giv Ridekneegten det, det er for det første „nok, til at betale Lægemidlerne med.“ Paa samme Tid, eller strax derefter, giorde Folkene af den gyldne Horde et Indfald i Zarens Enemærke, bemægtigede sig adskillige zariske Undersaatter, og ville føre dem bort med sig. Zaren kaldte sine Tropper sammen, og afærdigede dem, for at drive Folkene af den gyldne Horde tilbage. Tropperne brøde op om Foraaret, dreve Folkene af den gyldne Horde igien tilbage over Grændsen, og sendte Zaren, tilligemed hans egne befriede Undersaatter, nogle Fanane af den gyldne Hordes Folk. Den Gang sagde mange: „Saa slemt som den gyldne Hordes „Folk have omgaaedes med vore Fangne, saaledes maae vi „ogsaa omgaaes med den gyldne Hordes Fangne.“ Da denne Tale kom Prinds Fevei for Ørne, sagde han: „Det som„mer os ikke at antage en slet Opførsel, lad den gyldne Hor„des Folk antage af os en menneskekierlig Opførsel imod „Mennesker, tilligemed andre Dyder, maatte der dog hos os „findes Mønsteret paa alt Godt!“ Et Aar efter denne Tid tog Zarsonnen en Kone, og avlede Børn, som lignede ham meget; nogle Aar derefter reiste han til adskillige Egne og Lande, og kom tilbage igien. Fevei og hans hele Slægt levede til en høi Alderdom, og han er indtil denne Dag berømt iblant det Folk, hvor han har levet.